

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6Tos/176/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2312010668
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 10. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Jarábek
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2012:2312010668.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Jarábka a sudcov JUDr. Pavla Sládka a JUDr. Ivana Ilavského, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 11. októbra 2012, v trestnej veci obžalovaného L. V. a spol. pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 odsek 1 písmeno c/, d/, odsek 2 písmeno c/ Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno j/ Trestného zákona spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona, prejednal sťažnosť obžalovaného, ktorú podal proti uzneseniu Okresného súdu v Galante sp.zn. 1T/160/2012 zo dňa 26.9.2012, a takto

rozhodol:

Podľa § 193 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku sťažnosť obžalovaného L. V., sa z a m i e t a.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd podľa § 79 odsek 3 Trestného poriadku zamietol žiadosť obžalovaného L. V. o prepustenie z väzby na slobodu a súčasne podľa § 80 odsek 1 písmeno b/ Trestného poriadku neprijal písomný sľub obžalovaného nahrádzajúci jeho väzbu a taktiež podľa § 80 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku nenahradil väzbu obžalovaného dohľadom probačného a mediačného úradníka.

Okresný súd svoje rozhodnutie odôvodnil jednak skutkovými okolnosťami, pričom podľa jeho názoru naďalej je obžalovaný aj v súdnom konaní dôvodne podozrivý z trestnej činnosti, pre ktorú sa proti nemu vedie trestné stíhanie. Jedná sa o závažnú trestnú činnosť drogového charakteru, pričom z doposiaľ vykonaného dokazovania aj na hlavnom pojednávaní vyplýva okrem iného to, že obžalovaný L. V. sa tejto trestnej činnosti dopúšťal za účelom získania finančných prostriedkov. Ďalej okresný súd poukázal na výpovede ďalších svedkov, ktorí doteraz neboli na hlavnom pojednávaní vypočutí a ktorí v prípravnom konaní vypovedali o trestnej činnosti obžalovaného, podozrenie vyplýva aj zo zadovážených listinných dôkazov, konkrétne zo zápisnice o vydaní veci, zo zápisnice o vykonaní prehliadky iných priestorov. Okresný súd poukázal na to, že vo veci bude vykonávať ďalšie dokazovanie aj na základe návrhov procesných strán, pričom rozhodnutie o väzbe obžalovaného nie je rozhodnutím o vine a treste. Čo sa týka dôvodu preventívnej väzby obžalovaného je naďalej reálna obava, že v prípade jeho prepustenia na slobodu sa tento bude dopúšťať obdobnej trestnej činnosti za účelom získania finančných prostriedkov. Súd v rámci uvedeného poukázal na rozsah a charakter trestnej činnosti a stupeň doposiaľ vykonaného dokazovania na hlavnom pojednávaní. Spočívajúca obava v tom, že obžalovaný sa bude dopúšťať obdobnej trestnej činnosti, v prípade prepustenia na slobodu spočíva síce v tom, že tento bol riadne zamestnaný a pravidelne mu bola vyplácaná mzda, avšak podľa okresného súdu táto mzda nepostačovala na každodenné výdaje obžalovaného. Je preto dôvodné podozrenie, že obžalovaný si touto drogovou trestnou činnosťou zadovážoval ďalšie finančné prostriedky.

Okresný súd z týchto dôvodov aj zamietol žiadosť obžalovaného, aby jeho väzba bola nahradená písomným sľubom. Takýto postup je možný iba vo výnimočných prípadoch, ak to osoba obžalovaného

a povaha prejednávaneho prípadu umožňuje, čo v danom prípade pre charakter trestnej činnosti, pre ktorú je obžalovaný trestne stíhaný, tieto okolnosti neumožňujú. Rovnako tak okresný súd rozhodol o nenahradení väzby obžalovaného dohľadom probačného a mediačného úradníka a to s poukazom na dôvody, ako sú vyššie uvedené.

Proti tomuto uzneseniu okresného súdu si podal sťažnosť obžalovaný L. V., ktorú odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu. V odôvodnení sťažnosti sa poukazuje na to, že obvinený môže byť vzatý do väzby len z dôvodov uvedených v § 71 odsek 1 písmeno a/, b/, c/ Trestného poriadku, ktoré však musia odôvodňovať konkrétne skutočnosti, alebo konanie obvineného. V súvislosti s väzbou poukazuje na to, že podľa Najvyššieho súdu v súdnom štádiu konania sa vyžaduje podstatne vyššia miera podozrenia voči obvinenému v porovnaní s intenzitou dôvodného podozrenia popri vznesení obvinenia. Ak súd vyvodil záver, že obžalovaný si drogovou trestnou činnosťou zadovožoval ďalšie finančné prostriedky okrem tých, ktoré mu boli ako pravidelná mzda vyplácané, poukazuje na to, že bol pred zadržaním riadne zamestnaný a teda nemôže vyvodiť takúto domnienku v tej podobe, že by si hradil náklady na živobytie nelegálnou trestnou činnosťou, teda predajom drog, nakoľko takéto závery nie je možné podložiť žiadnym dôkazným prostriedkom, pri ktorom by nevznikli dôvodné pochybnosti o opaku. Poukazuje, že v čase obmedzenia osobnej slobody, t.j. dňa 2.1.2012 bol zamestnaný ako robotník v Sita Slovensko, a.s. v Bratislave a od 6.1.2011 do 31.1.2012. Súčasťou spisovej dokumentácie je aj potvrdenie tejto spoločnosti o výške jeho príjmu. Rovnako tak je aj súčasťou spisovej dokumentácie aj potvrdenie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Nových Zámkoch o poberaní dávok sociálnej pomoci za roky 2000 až 2011. Je teda dostatočne preukázané z akých zdrojov si obžalovaný zadovožoval finančné prostriedky na obživu a živobytie. Predpoklad, že bude pokračovať v páchaní trestnej činnosti nie je opretý o žiadne z produkovaných dôkazov a preto ho možno považovať za čisto hypotetický, navyše tým úplne ignorujúci ústavnú zásadu prezumpcie nevinu. Rovnako tak poukazuje, že jednou zo základných zásad trestného konania je zásada „in dubio pro reo“, ktorá stanovuje povinnosť súdu rozhodovať v prospech obžalovaného, pokiaľ o jeho vine existujú pochybnosti, ktoré nie je možné odstrániť. Bol v minulosti síce 2-krát súdne trestaný, avšak hľadá sa na neho, akoby odsúdený nebol. V minulosti sa nedopustil rovnakej, ani obdobnej drogovej trestnej činnosti, teda akákoľvek obava z pokračovania v trestnej činnosti nie je ničím odôvodniteľná a dovolí si tvrdiť, že takéto reálna obava ani nikdy neexistovala.

Väzba ako prostriedok predstavujúci jeden z najzávažnejších zásahov do základných ľudských práv a slobôd v dobe, kedy o vine obžalovaného nie je ešte právoplatne rozhodnuté naráža priamo na princíp prezumpcie nevinu, preto je pozbavenie osobnej slobody ospravedlniteľná tam, kde je to absolútne nevyhnutné a v súlade so zásadou proporcionality, primeranosti, fakultatívnosti a subsidiarity.

V danom prípade teda nie je dostatočne preukázaný žiadny dôvod prečo by trestné stíhanie malo byť vedené jeho izoláciou od spoločnosti, a preto navrhol, aby súd určil nad ním dohľad probačného a mediačného úradníka.

Podľa § 192 odsek 1 písmeno a/, b/ Trestného poriadku pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán správnosť výrokov napadnutého uznesenia, ako aj konanie predchádzajúce tomuto výroku.

Na základe sťažnosti obžalovaného krajský súd vyššie uvedeným postupom preskúmal výrokovú časť napadnutého uznesenia, ako aj procesný postup okresného súdu, ktorý tomuto uzneseniu predchádzal a dospel k záveru, že okresný súd postupoval a aj rozhodol v súlade so zákonom. Je tomu tak z nasledovných dôvodov:

Po obdržaní žiadosti obžalovaného o prepustenie z väzby na slobodu a nahradenie jeho väzby písomným sľubom, alebo dohľadom probačného a mediačného úradníka okresný súd postupoval striktnie podľa ustanovení Štvrtej hlavy Prvého dielu Trestného poriadku, keď vo veci nariadil hlavné pojednávanie, vykonal podstatnú časť dôkazov a následne vypočul obžalovaného k podanej žiadosti. Po takomto postupe následne okresný súd rozhodol spôsobom, ktorý považuje za správny a zákonný.

Podľa § 71 odsek 1 písmeno a/ obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania, alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava uvedená v ustanoveniach písmen a/, b/, c/ Trestného poriadku. Zo znenia ustanovenia § 71 odsek 1 písmeno a/, b/, c/ Trestného poriadku vyplýva, že pre vzatie fyzickej osoby do väzby, resp. jej ponechanie vo väzbe musia byť splnené dve základné podmienky.

Prvou podmienkou je, že zistené dôkazy odôvodňujú podozrenie, že obvinená fyzická osoba spáchala trestný čin, pre ktorý jej bolo vznesené obvinenie. Druhou podmienkou je, že z jej konania, alebo z ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že sa počas pobytu na slobode bude správať spôsobom predpokladaným v písmenách a/, b/, c/ ustanovenia § 71 odsek 1 Trestného poriadku.

Je teda zrejmé, že zákonodarca nepodmienil väzobné trestné stíhanie obvineného istotou, že tento spáchal trestný čin a ani istotou, že sa bude správať spôsobom opísaným v ustanoveniach § 71 odsek 1 písmeno a/, b/, c/ Trestného poriadku. V rámci prvej podmienky teda postačí len dôvodné podozrenie, že obvinený spáchal trestný čin. V rámci druhej podmienky ide o prognózu do budúcnosti, založenú na povahe konania trestne stíhanej osoby, alebo na iných konkrétnych skutočnostiach, ktoré obavu z takéhoto správania zreálňujú.

V nadväznosti na vyššie uvedené je potom bez náležitej argumentačnej sily námietka obsiahnutá v sťažnosti obžalovaného v tom smere, že v napadnutom uznesení okresného súdu vyslovený predpoklad, že bude pokračovať v páchaní trestnej činnosti ignoruje ústavnú zásadu prezumpcie neviny. Jej uplatnenie pri posudzovaní dôvodnosti trvania väzby obvineného z vyššie uvedeného dôvodu teda neprichádza do úvahy.

K ďalšej časti sťažnosti, v ktorej sa poukazuje na judikatúru Najvyššieho súdu SR v tom smere, že v súdnom konaní sa vyžaduje vyššia miera podozrenia voči obvineniu v porovnaní s existenciou dôvodného podozrenia po vznesení obvinenia sťažnostný súd podotýka, že v prípade obžalovaného L. V., tohto usvedčovali v prípravnom konaní zo zadovažovania a predaja drogy viacerí svedkovia, menovite B. D., V. O., T. W., L. U., T. W., T.Q., W. X. a O. G., pričom na prvom hlavnom pojednávaní konanom dňa 26.9.2012 boli vypočutí svedkovia B. D., T. W. a T. W., ktorí zotrvali na svojich predchádzajúcich výpovediach z prípravného konania a obžalovaného L. V. bez zaváhania a kategoricky usvedčovali z predaja drogy. Teda už tieto prvé svedecké výpovede v rámci súdneho konania podozrenie z toho, že sa dopúšťal predmetnej trestnej činnosti nielenže nerozptýlili, ale naopak toto podozrenie bolo prvými výsledkami hlavného pojednávania ešte viac posilnené.

Pokiaľ ide o samotný dôvod väzby obžalovaného L. V. podľa § 71 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku krajský súd ho vzhliada aj v terajšom štádiu súdneho konania, pričom popri úvahách uvedených v napadnutom uznesení, ktoré považuje za správne a zodpovedajúce stavu dokazovania, považuje doplniť, že okresný súd opomenul v odôvodnení svojho uznesenia zdôrazniť povahu konania obvineného, ktorá už sama o sebe zakladá tzv. preventívny dôvod väzby v zmysle § 71 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku.

Zo znenia § 71 odsek 1 Trestného poriadku vyplýva, že reálnu obavu z pokračovania v páchaní trestnej činnosti môže súd vzhliadnuť jednak v konaní obvineného a jednak v iných konkrétnych skutočnostiach, ktoré takúto obavu odôvodňujú.

V tomto smere krajský súd poukazuje na skutočnosť, že obžaloba L. V. kladie za vinu, že si zadovažoval od konca júla 2011 do 2.1.2012 pervitín a tento predával vo výrokovej časti obžaloby citovaným osobám, okrem toho pri prehliadke motorového vozidla zn. Fiat, v ktorom sa spolu s obžalovaným B.L.

nachádzal, boli políciou zaistené 2 ks injekčných striekačiek obsahujúcich metamfetamín v množstve zodpovedajúcom 10 až 42 obvykle jednorazových dávok drogy.

Zo spisového materiálu je pritom zrejmé, že v priebehu celého roka 2011 až do zadržania policajnými orgánmi bol obžalovaný L. V. zamestnaný v spomínanej spoločnosti Sita Slovensko, a.s. Bratislava.

Z tejto skutočnosti plynie, že obžalovaný L. V. je dôvodne podozrivý, že riadne pracoval a napriek tomu popri tom po dobu takmer pol roka si zadovážoval a následne predával podľa obžaloby spolu s B.L. pervitín, v ktorom konaní by zjavne s prihladnutím na zatavené injekčné striekačky s metamfetamínom aj pokračoval, nebyť jeho zadržania policajným orgánom a následného vzatia do väzby sudcom pre prípravné konanie.

Povaha konania obžalovaného L. V. teda je takej povahy, že odôvodňuje obavu z prípadného pokračovania v páchaní takejto trestnej činnosti v prípade, že by bol prepustený z väzby na slobodu. Pritom jeho status a povaha konania sú osobitné v tom, že na rozdiel od občana žijúceho usporiadaným životom, ktorý nemá ani len zdanie, kde, kedy a ako by sa dal nadviazať kontakt na drogové prostredie, obžalovaný tieto kontakty má a to tak z hľadiska zdroja pre vlastné zabezpečenie drogy, tak aj z hľadiska distribúcie drogy konečným konzumentom. Obžalovaný bol teda súčasťou drogového prostredia, pohyboval sa v ňom pomerne dlhú dobu, vie sa v ňom orientovať, má potrebné kontakty na dodávateľov aj odberateľov, pričom ide o prostredie, ktoré pracuje vysoko utajene a konšpiratívne v dôsledku čoho sa drogová trestná činnosť zložito a ťažko odhaľuje aj príslušným orgánom na to špecializovaným.

Pokiaľ teda obžalovaný L. V. je dôvodne podozrivý, že riadne pracoval a pritom si zarábala finančné prostriedky aj zadovážovaním a následným predajom pervitínu a pokiaľ mu v tomto konaní bolo zabránené až jeho zadržaním a následným jeho vzatím do väzby, ide o skutočnosti, ktoré sami o sebe už oprávnenie odôvodňujú obavu, že s prihladnutím na vybudované kontakty v drogovom prostredí bude v prípade pobytu na slobode v takomto konaní pokračovať.

Žiada sa dodať, že sám obžalovaný ani obhajca, ani v podanej sťažnosti okrem všeobecných úvah a z kontextu vytrhnutých myšlienok z iných súdnych rozhodnutí neponúkli žiadnu skutočnosť, či argument, na základe ktorého by súdy mohli uveriť, že v prípade prepustenia na slobodu na rozdiel od minulosti radikálne zmení doterajší spôsob života a už bude viesť riadny život a nezapájajú sa do tejto drogovej trestnej činnosti. Pre takúto možnú prognózu nemá reálny argument ani krajský súd.

Podľa názoru krajského súdu, okresný súd nepochybil ani pri výrokoch, keď podľa § 80 odsek 1 písmeno b/ Trestného poriadku neprijal písomný sľub obžalovaného nahrádzajúci jeho väzbu a podľa § 80 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku ani nenahradil jeho väzbu dohľadom probačného a mediačného úradníka.

Písomný sľub nahrádzajúci väzbu osoby obvinenej z obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 odsek 1 písmeno c/, d/, odsek 2 písmeno c/ Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno j/ Trestného zákona je možné s ohľadom na povahu prípadu len za výnimočných okolností. Tieto okolnosti krajský súd nevzhladáva, rovnako tak podľa jeho názoru nie je možné nahradiť väzbu obžalovaného dohľadom probačného a mediačného úradníka, pretože ani takýto prípadný dohľad nemôže zabrániť obžalovanému páchať trestnú činnosť v utajenom drogovom prostredí.

Z týchto dôvodov preto krajský súd mal za to, že sťažnosť obžalovaného L. V. proti rozhodnutiu súdu I. stupňa nie je zákonná.

Na záver krajský súd považuje za potrebné podotknúť, že vonkoncom nepovažuje za odôvodnenú námietku obžalovaného obsiahnutú v jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu a nahradenie jeho

väzby uvedenými inštitútmi v tom smere, že rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 6Tos/128/2012 zo dňa 1.8.2012 je nepreskúmateľné, pretože neoprel svoje tvrdenia ani o žiadne relevantné dôvody, z ktorých by bolo možné vyvodiť záver vymedzený vo výrokovej časti uznesenia. Poukazuje sa pritom, že judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva nevyžaduje síce, aby na každý argument bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia, ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument.

Táto myšlienka obžalovaného uvedená v žiadosti o prepustenie z väzby nemá svoje opodstatnenie a opomína jednu podstatnú skutočnosť a to, že krajský súd v tomto rozhodnutí rozhodoval o sťažnosti obžalovaného L. V., ktorú podal proti uzneseniu okresného súdu zo dňa 25.7.2012 tak, že ju iba zahlásil do zápisnice, avšak svoju sťažnosť až do rozhodnutia krajského súdu žiadnym spôsobom nezdôvodnil. V takejto situácii krajský súd, keďže obžalovaný nepredložil žiadny argument proti rozhodnutiu okresného súdu, nemal sa vo svojom rozhodnutí akým argumentom vôbec zaoberať, a preto odkázal na správnosť a odôvodnenosť rozhodnutia súdu I. stupňa. Nie je totiž povinnosťou sťažnostného súdu opätovne rozvážať právne úvahy okresného súdu len na základe tej skutočnosti, že osoba v postavení obvineného zahlásila sťažnosť a túto žiadnym spôsobom nezdôvodnila.

Podľa § 193 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku nadriadený súd podanú sťažnosť zamietne, ak zistí, že táto nie je dôvodná.

Z týchto dôvodov potom krajský súd nepovažoval za dôvodnú sťažnosť obžalovaného, a preto o nej rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.